

hi ha hagut cap guerra sense un grau més o menys elevat de vandalisme, com és tant per les tropes en combat com per elements civils més o menys incontrolats. Però les guerres vandàliques per exel·lència són les que oposen els ciutadans d'un mateix estat, és a dir, les guerres civils, com la carlinada de 1872. Fins fa poc temps hem pogut veure gairebé en directe des de casa les atrocitats de la guerra balcànica, i molts dels nostres avis i pares encara recorden la darrera guerra civil. Però no es pot afirmar categòricament que l'existència d'una guerra o d'una guerra civil ha de portar sempre l'aparició d'actes de vandalisme: l'autoritat d'un cap civil o militar, la conscienciació de les tropes, la intervenció dels veïns, el buit d'autoritat, etc. poden influir per tal que en un poble hi hagi actes vandàlics i en el poble del costat no passi res: dins de la historiografia catalana (ja no menciono la internacional) i, molt especialment, dins de l'àmbit dels estudis locals hi ha exemples de tota mena sobre la confluència (o no) de guerra i vandalisme. Recomano fer un repàs a la revista L'Avenç i a la bibliografia de l'especialista en història militar Geoffrey Regam.

En conseqüència, no veig on és la contradicció que assenyala el sr. Alcalà. En tot cas, ens hauríem de felicitar per la sort que va tenir el nostre municipi al poder conservar la major part de la seva documentació municipal, tant de la carlinada, com de l'època anterior.

Entrem ara al tema del Registre civil: és cert que l'any 1874 una partida carlina va cremar el Registre civil del jutjat de pau de la Roca del Vallès; en conseqüència, el fons de l'Arxiu Municipal té aquest buit en la seva documentació. Ara anem a veure el que no ens diu el sr. Alcalà:

El Registre civil fou creat a l'Estat espanyol per una llei datada el 17 de juny de 1870, que obligava a tots els ajuntaments a crear un Registre civil on s'havia de recollir tota la documentació relativa a naixements, filiacions, nom i cognoms, emancipacions i majories d'edat, modificació de capacitats, declaracions d'absències i mort, nacionalitat i veïnatge, pàtria potestat, tutela, matrimoni i defuncions.

Fins aquell moment, el mitjà de prova de l'estat civil i de la condició de les persones eren els registres parroquials, que van ser obligatoris a partir del concili de Trento (segle XVI) però es poden trobar des de l'alta

Edat Mitja.

En conseqüència, estem parlant d'una institució amb quatre anys de vida i que encara no estava consolidada perquè havia de lluitar contra el costum d'inscriure tots aquests actes únicament en els registres parroquials. Així, difícilment la documentació cremada pels carlins a la Roca podia ser gaire voluminosa i, en tot cas, era fàcilment substituïble per la informació que constava en els registres parroquials.

Llavors per què la van cremar? Possiblement com a gest simbòlic de rebuig a les reformes introduïdes per la monarquia d'Amadeu de Savoia i per reafirmar el tradicionalisme dels carlins, ja que d'aquesta manera reivindicaven el registre tradicional a les parròquies.

Tampoc entenc com el sr. Alcalà ha arribat a les conclusions del penúltim paràgraf del seu article: no entenc perquè «el jutge no va poder inscriure els naixements ni les defuncions succeïdes al poble». La solució era evident: el jutge va fer constar el fet de la destrucció del Registre civil i va obrir nous llibres de registre per tal d'efectuar les inscripcions.

En conseqüència, no veig en cap cas les dificultats que cita el sr. Alcalà per l'enterrament dels morts: la inscripció al Registre civil simplement es va fer en un nou llibre de registre i, en tot cas els cementiris no eren civils sino eclesiàstics, de manera que la falta d'inscripció en el Registre civil no era cap problema si el difunt era catòlic (99% de la població) i tenia la benedicció del capellà, que era el propietari del cementiri (a finals del segle XIX l'existència de cementiris civil era encara un fet aïllat i centrat en pobles grans i ciutats, no en poblets com la Roca; la transformació de la majoria dels cementiris en

equipaments municipals es va encetar amb la Segona República).

Finalment, és cert que la desaparició del Registre civil va provocar que el jutge no podia «estendre certificats, doncs no hi havia cap document per donar fe»; però és molt més discutible que «aquell incendi provocà grans problemes pel bon desenvolupament de les tasques administratives», perquè sempre es podia recórrer als registres parroquials per tal d'obtenir certificats de naixement, matrimoni, defunció, etc. que tenien validesa civil a tots els efectes.

En conclusió, la crema del Registre civil de la Roca per part d'una partida carlina fou un acte essencialment simbòlic, que va afectar un fons documental molt reduït i que, en qualsevol cas, la informació era fàcilment recuperable mitjançant els registres parroquials, de manera que la desaparició d'aquesta documentació és lamentable però no irrecuperable i, en aquest sentit, poc significativa davant la conservació d'altres documents molt més importants pel període com les quintes, els impostos, les actes electorals, etc.

En resum, crec que aquest petit buit documental, magnificat pel sr. Alcalà, no es cap obstacle per tal de considerar el fons de l'Arxiu Municipal d'Història de la Roca del Vallès com un dels més importants per a l'estudi de la carlinada al Vallès Oriental.

Així, les conclusions del sr. Alcalà són totalment errònies, sense cap mena de fonamentació històrica i intentant donar al fet de l'incendi una dimensió totalment desproporcionada.

Per aquesta raó em pregunto, quin interès té el sr. Alcalà en menysprear el patrimoni documental del nostre municipi?

4

**Demani pressupost.
Estalvirà diners !!**

ARCO Imprenta •
Copisteria •
Disseny Gràfic •

Carretera Dosrius, 46
Tel. 846 09 05 • Fax 871 18 89
08440 CARDEDEU

Carretera Vella, 104
Tel. i Fax 867 46 37
08470 SANT CELONI

FACTURES - ALBARANS - REBUTS - SOBRES - TARGETES - CARTES - ADHESIUS, etc.
Departament especialitzat en: LLIBRES - REVISTES - CATÀLEGS - PUBLICITAT, etc.